

Ecoproductes a la llar

Guies d'educació ambiental
16

1 **La llar, un univers de productes** [4]

- L'espai domèstic: origen del problema [4]
- Consum, benestar i ambient [5]

2 **Una nova estratègia productiva** [6]

- Cicle de vida [6]
- L'ecodisseny: pensar globalment els productes [6]

3 **Els ecoproductes entren a casa** [8]

- Com identificar un ecoproducte en el moment de la compra: la compra verda [8]
- Les ecoetiquetes: la garantia ambiental [8]
- Altres distintius ambientals [9]

4 **Unes quantes propostes per començar** [10]

- Com podem aconseguir aquest canvi ambiental a la nostra llar? [11]
 - Mobiliari [12]
 - Taules [12]
 - Cadires [12]
 - Prestatgeries [12]
 - Enllumenat [13]
 - Bombetes [13]
 - Làmpades [13]
 - Equips i instal·lacions [14]
 - Calefacció [14]
 - Aigua calenta [14]
 - Pintures i vernissos [16]
 - Aparells relacionats amb el flux de l'aigua [17]
 - Aixetes [17]
 - Ruixadors de dutxa [17]
 - Cisternes [17]
 - Electrodomèstics [18]
 - Rentadores [18]
 - Rentavaixelles [19]
 - Frigorífics [20]
 - Productes de neteja [21]
 - Ofimàtica [22]

5 **Per saber-ne més** [23]

- Els ecoproductes existeixen: base de dades d'ecoproductes a la llar [23]
- Publicacions [24]
- [www.ecoproductes a la llar](#) [24]
- Glossari [25]
- Institucions en el camp dels ecoproductes [26]

La protecció del medi ambient també pot començar per casa nostra. A les nostres llars entren productes que han estat fabricats amb materials diversos, que consumeixen aigua i energia i que poden tenir un destí o un altre. Adquirir béns –ja siguin electrodomèstics, mobles, bombetes o aixetes– és una oportunitat per practicar un consum responsable. El consum responsable, des del punt de vista ambiental, és aquell que opta per aparells d'eficiència energètica, que incorporen mecanismes estalviadors d'aigua o que han estat fabricats tenint en compte la possible reutilització o reciclatge dels seus materials.

El nostre poder com a consumidors és molt important per influir en el mercat de manera que els béns i productes més sostenibles siguin valorats i estimulats.

Optant per aquests productes contribuïm a gestionar de forma més sostenible els recursos naturals i a la millora del medi ambient. És significatiu, per exemple, l'estalvi d'emissions de CO₂ que podem aconseguir fent una tria adequada, ja que l'Agència Europea del Medi Ambient considera que al voltant del 20% de les emissions de CO₂ generades a Europa procedeix de les llars.

La Guia que ara presentem és fruit d'un conveni amb l'Escola ELISAVA. La seva intenció és ajudar –facilitant informació i criteris– a apostar per la sostenibilitat a l'hora d'adquirir els béns i productes per a la nostra llar. Contribuïm així a un dels objectius de l'Agenda 21 de Barcelona que proclama la necessitat de reduir el consum de materials i de potenciar l'ús dels productes ambientalment més correctes.

Imma Mayol
Presidenta Comissió Sostenibilitat,
Serveis Urbans i Medi Ambient

1 La llar, un univers de productes

L'espai domèstic: origen del problema

Al llarg de la història, les nostres llars han anat esdevenint espais on s'han afegit infinitat de productes. En els darrers 50 anys hi han aparegut molts productes d'ús quotidià: mobles, electrodomèstics, ordinadors, productes per la higiene personal, etc., cada cop més sofisticats. En un principi tots aquests productes es van dissenyar amb la intenció de millorar la qualitat de vida dels ciutadans, mitjançant el confort i la comoditat de la llar, reduint el temps necessari per rentar la roba o els plats, etc., de manera que quedés més temps lliure per poder dedicar a altres activitats. Aquests productes es van idear amb criteris d'industrialització massiva per a fer-los assequibles econòmicament als consumidors, però generalment no es va pensar en les seves repercussions globals sobre el medi ambient.

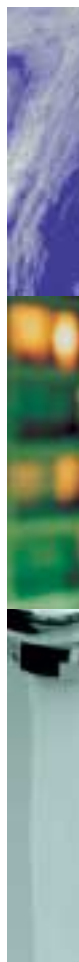
Alexander Völter / Getty Images

Consum, benestar i ambient

El model actual de consum que tenim al món occidental, basat en la cultura "d'usar i llençar", és clarament insostenible si es planteja el gaudi del mateix estat de benestar material per a tots els habitants del planeta, a causa de la limitació dels recursos.

El món occidental, que representa una quarta part de la població mundial, consumeix més d'un 75% dels recursos i és el responsable de tres quartes parts de les emissions contaminants del planeta. Aquest consum de recursos i aquestes emissions són els causants dels impactes ambientals que condueixen a la creixent degradació de la qualitat ambiental, tant en l'entorn humà (toxicitat, destrucció de la capa d'ozó, canvi climàtic, etc.) com en el natural (acidificació, destrucció de paisatges, pèrdua de biodiversitat, eutrofització, etc.).

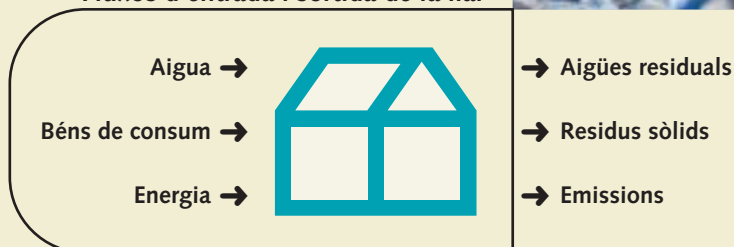
En aquest marc les llars tenen un pes molt important. Segons els informes de l'Agència Europea de Medi Ambient, més del 20% de les emissions de diòxid de carboni (CO₂) generades a Europa procedeixen de les llars. Aquest gas ocasiona l'efecte hivernacle, el causant del canvi climàtic.

Un altre indicador de l'impacte en el consum de recursos és el consum d'energia. Al nostre país, les llars són les responsables del consum d'un terç de l'energia total utilitzada. Per exemple, les llars consumeixen en il·luminació el 40% de l'energia emprada pel mateix concepte en tot el país.

L'aigua, que és un recurs escàs, també s'utilitza molt a les llars, que consumeixen dos terços de l'aigua que s'utilitza a Barcelona. També cal remarcar que el flux de generació de residus sòlids a la llar ha anat augmentant en els darrers anys. Actualment, a Barcelona una família mitjana de quatre membres genera gairebé unes 2 tones de residus sòlids a l'any.

Fluxos d'entrada i sortida de la llar

2 Una nova estratègia productiva

Per tal d'assolir una societat sostenible cal desvincular aquests impactes ambientals de l'evolució en el benestar de les persones. En altres paraules, cal que el fet de facilitar les tasques a la llar, fent-les més còmodes, més ràpides, etc., no impliqui un augment del consum de recursos, de l'emissió de contaminants i, en general, de la generació d'impactes ambientals. Un primer pas cap a aquesta desvinculació que poden fer les ciutadanes i els ciutadans és l'elecció de productes respectuosos envers el medi ambient (ecoproductes). Per tal que un producte sigui considerat respectuós envers el medi ambient cal que incorpori millores al llarg del seu cicle de vida.

El cicle de vida dels productes

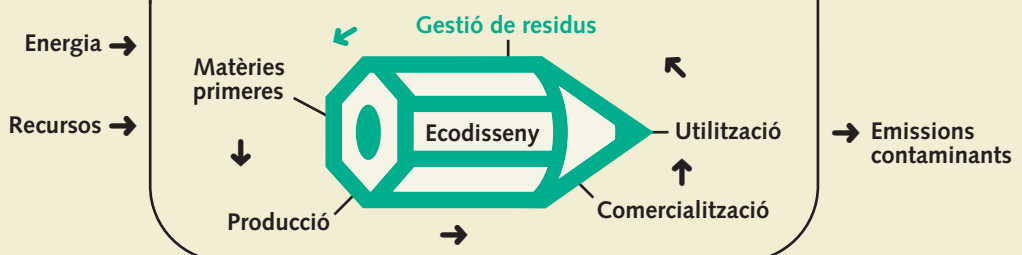
Entenem com a cicle de vida d'un producte el conjunt d'etapes "des del seu bressol fins a la seva tomba", que comprèn l'extracció i el processat de les matèries primeres, el procés de producció, la comercialització, l'ús i la gestió final dels seus residus. Durant tot el cicle de vida hi ha interrelacions del sistema del producte amb el medi ambient: s'extreuen recursos del medi i s'hi aboquen residus de tota mena (sòlids, gasosos i líquids).

L'ecodisseny: pensar globalment els productes

Les empreses capdavanteres comencen a treballar en una nova estratègia: la prevenció ambiental global. Aquesta estratègia ja no és de final de procés, sinó que pretén prevenir els impactes en totes les etapes del cicle de vida d'un producte amb la complicitat de tots els sectors implicats.

Aquestes empreses han passat d'observar les accions de millora ambiental centrades només en una etapa, com per exemple la reducció dels impactes associats als processos de producció, a tenir una visió de cicle de vida del producte, amb la finalitat de reduir el consum de recursos i d'energia i de disminuir les emissions globals.

Aquesta estratègia es coneix com a ecodisseny i consisteix a introduir accions orientades a la millora ambiental del sistema-producte en l'etapa inicial de disseny. Aquestes accions es basen en la millora de la seva funció, en la selecció de materials menys perjudicials, en l'aplicació de processos alternatius, en la millora en el transport i en l'ús i en la minimització dels impactes en l'etapa final de tractament.

Molts dels productes de la llar generen la major part dels seus impactes durant el seu ús, no pas en el procés de fabricació. Com a exemple, penseu en els impactes generats pel consum d'electricitat, d'aigua i de detergents en una rentadora.

Ecoproductes

El resultat d'aplicar l'ecodisseny són els ecoproductes. Aquests productes es caracteritzen per incorporar millores ambientals en les etapes més rellevants del seu cicle de vida.

Per exemple, actualment podem trobar al mercat els següents ecoproductes

	Etapa de millora	Ecoproducte
	Funció	Nova generació d'impressores multifuncionals que actuen com fotocopiadores+fax+escàner
	Materies primeres	Mobles que utilitzen materials reciclats
	Producció	Pintures que han utilitzat productes menys tòxics en la seva producció
	Comercialització	Envasos menys perjudicials pel medi
	Ús	Bombetes que consumeixen menys energia en el seu ús
	Gestió de residus	Mobles de fàcil reparació i separació de materials a reciclar

3 Els ecoproductes entren a casa

L'elecció que fa l'usuari en el moment de la compra determina en bona part els impactes ambientals globals generats per la llar. La compra verda consisteix a incorporar les consideracions ambientals als criteris de decisió de compra, és a dir, a fer una compra ambientalment correcta.

Com identificar un ecoproducte en el moment de la compra: la compra verda

Sovint estem confosos a l'hora d'escollir un producte amb criteris ambientals, ja que no sabem en quin criteri ens hem de fixar: reducció del consum d'aigua, d'energia, menys substàncies tòxiques, etc. En aquests casos és útil cercar la presència d'informació ambiental als productes, sempre que això sigui possible. Aquesta informació ambiental pot ser de molts tipus: des de la que considera tot el seu cicle de vida, com la de les ecoetiquetes, o la que considera un sol aspecte ambiental, com pot ser l'ús de materials reciclats o l'estalvi d'energia.

Les ecoetiquetes: la garantia ambiental

Les etiquetes ecològiques o ecoetiquetes les atorga una institució independent que certifica que el producte genera menys impactes ambientals durant tot el seu cicle de vida que un altre producte equivalent. L'organisme que atorga les ecoetiquetes ha analitzat prèviament cada categoria de producte, ha determinat quins són els aspectes ambientals més importants a considerar, i ha establert uns criteris que han d'acomplir els productes que vulguin optar a tenir l'ecoetiqueta. Això és un avantatge de cara als consumidors, ja que d'aquesta manera no han de cercar una informació extensa i sovint difícil d'obtenir.

Altres distintius ambientals

Alguns productes no tenen ecoetiquetes, però porten altres tipus d'informació que també pot ser útil de cara a l'elecció. Sovint trobem informació sobre un sol aspecte ambiental dels productes, proporcionada pel propi productor. En aquests casos, no es tracta d'una informació tan bona i completa com en el cas de les ecoetiquetes, però pot ser útil si s'empra amb sentit comú. Per exemple, un dels principals problemes ambientals d'un electrodomèstic és el consum d'electricitat; per tant, allò més important a l'hora de comprar-lo serà esbrinar-ne el consum. Per informar-nos d'aquest aspecte hi ha les etiquetes energètiques, que classifiquen el consum de l'electrodomèstic mitjançant una lletra que va de l'A a la G: l'A per als que consumeixen menys energia i la G per a la pitjor categoria. Aquesta etiqueta és obligatòria, ja que el consum energètic representa bona part del cost total del producte, així que la podem exigir a l'hora de comprar.

En d'altres casos, allò que més ens interessa és que el material amb què està fet el producte tingui un baix impacte ambiental. Una característica desitjable en aquests casos és que el material sigui reciclat.

Indicació de material reciclat
Cercle de Möbius
(figures, referència de la ISO 14021)
juntament amb la llegenda
"XX% de material reciclat"

En el cas particular dels productes de fusta, el segell de la gestió forestal sostenible (FSC, PEFC) certifica que les explotacions d'on ve la fusta es gestionen de manera que es protegeix la biodiversitat i es garanteix la renovació de la fusta.

Indicació de fusta sostenible

Les llegendes que indiquen "material reciclable" no són tan desitjables, ja que no demostren un esforç del productor. Quasi tots els materials són potencialment reciclables, però això no vol dir que s'acabin reciclant.

El punt verd no és una ecoetiqueta, ja que fa referència només a l'envàs i no al producte. Aquest símbol indica que l'empresa ha pagat al sistema integrat de gestió dels residus una quantitat de diners destinada a la valoració dels residus d'envàs.

4 Unes quantes propostes per començar

Els ciutadans som els responsables de la reducció de l'impacte ambiental de les nostres llars, ja que tenim un paper clau en el cicle de vida del productes.

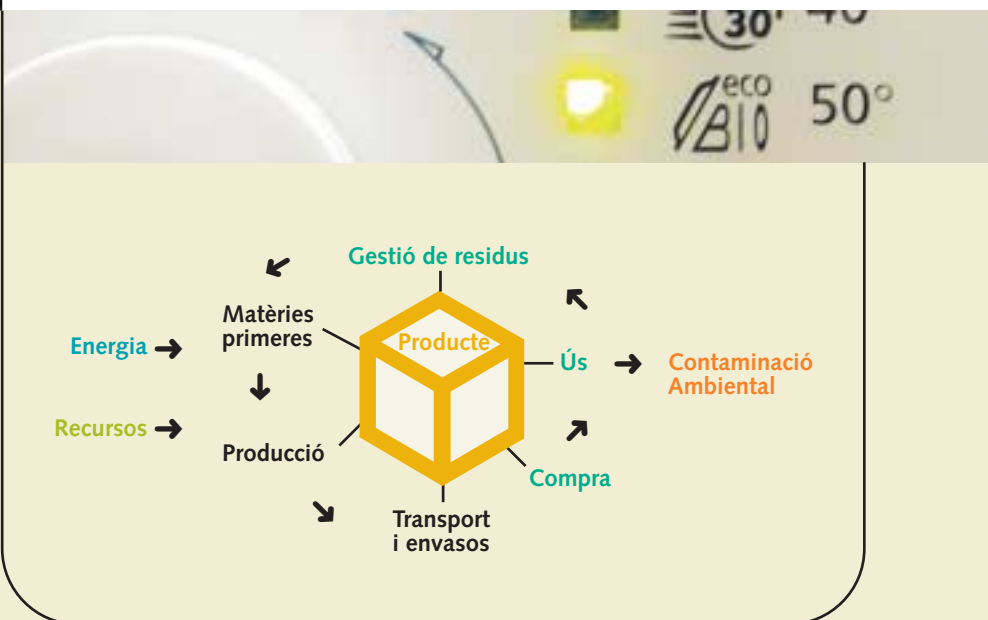
Etales en el cicle de vida dels productes en què poden incidir els ciutadans i les ciutadanes

En les etapes de compra, d'ús i de gestió final, la nostra participació és directa i cabdal, tot i que també podem influir de forma indirecta en les etapes anteriors, des de les matèries primeres fins a la distribució.

Ryan McVay / Getty Images

Etales	Accions de millora
Compra	Compra verda
Ús	Ús eficient dels productes
Gestió de residus	Gestió final respectuosa dels residus dels productes

Com podem aconseguir aquest canvi ambiental en la nostra llar?

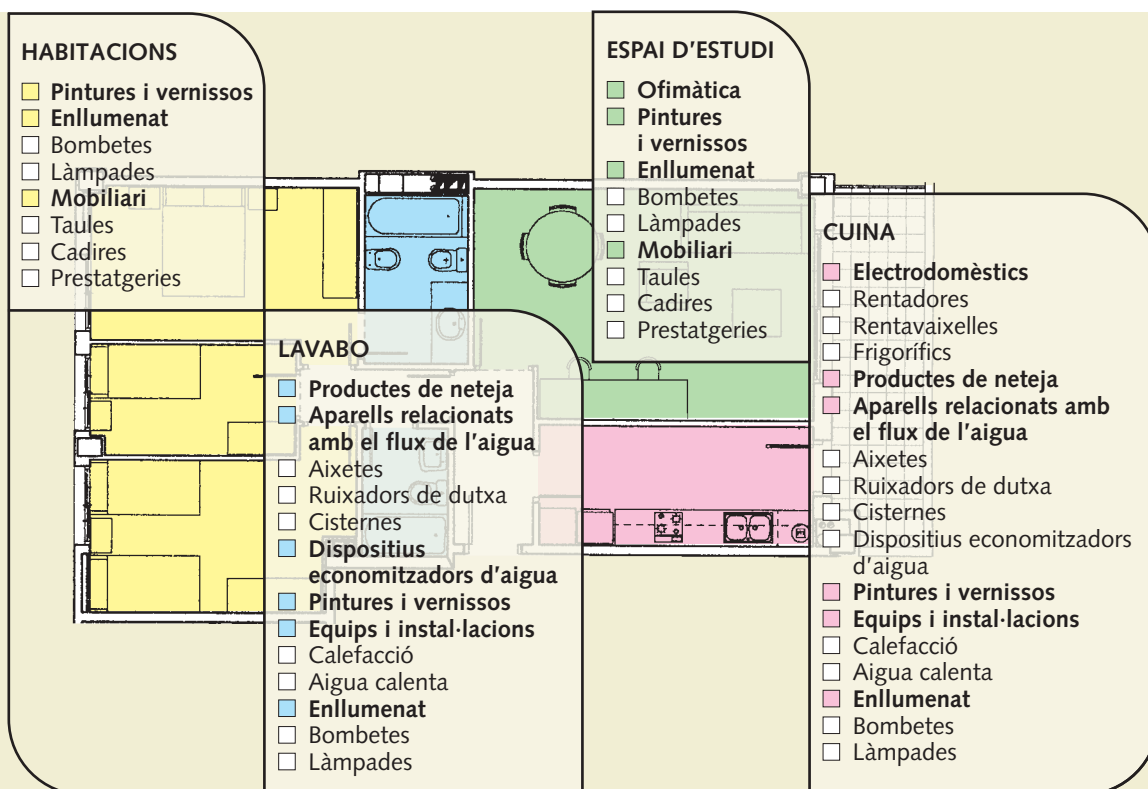
Per tal de millorar ambientalment la nostra llar cal:

- Canviar els hàbits de compra actual incorporant criteris ambientals
- Minimitzar el consum de recursos i d'energia, millorant-ne l'eficiència i fent un ús més racional dels productes
- Reduir els impactes en la gestió final dels residus dels productes

Aquest canvi permet de millorar el medi ambient des d'una actuació individual ("pensar globalment i actuar localment"). Aquestes accions personals afavoreixen la conservació ambiental del planeta.

Accions de millora ambiental en els productes més rellevants de la nostra llar, pel que fa a la compra, l'ús i la gestió final dels residus

A continuació es detallen els productes mitjançant els quals podem obtenir una millora ambiental més important a la nostra llar.

	Mobiliari	Taules	Cadires	Prestatgeries	
	Estança	Habitacions i espai d'estudi			
	Dades generals Els aspectes més importants són l'ús de materials de baix impacte ambiental i la durabilitat.				
	CONSELLS PER A LA COMPRA Què hem de comprar? <ul style="list-style-type: none"> ■ Mobles que resistixin un ús vigorós, per tal d'augmentar-ne la durabilitat ■ Productes atemporals, mobles clàssics ■ Amb peces recanviables (ex. tapisseria) ■ Amb fàcil separació dels elements estructurals ■ Recoberts amb pintures amb pigments naturals o a l'aigua ■ Fundes i coixins fabricats amb materials naturals ■ Amb materials reciclats ■ Modulars ■ Plegables ■ Multifuncionals (sofàs llit, cadires adaptades al creixement dels nens, etc.) ■ Fundes de cuir acolorides amb colors naturals FUSTA <ul style="list-style-type: none"> ■ En exteriors, cal evitar el tec i altres fustes dures tropicals en benefici de materials com la canya, el vímet, la fusta i la lona ■ En interiors, cal utilitzar fustes autòctones (roure, pi, cirerer, garrofer, etc.) i no utilitzar fustes de caoba o de tec procedents de boscos tropicals ■ És recomanable emprar fustes amb les certificacions FSC o PANEUROPEA Altres compres útils: <ul style="list-style-type: none"> ■ Mobiliari de colors clars, ja que reflecteixen millor la llum i ajuden a crear ambients més lluminosos ■ Lloguer de mobles, ja que la durabilitat dels mobles té un interès comercial 				
	CONSELLS PER A L'ÚS Com s'han d'utilitzar els mobles? <ul style="list-style-type: none"> ■ Aplicant-hi materials de neteja que no siguin tòxics ni perillosos ■ Intentant reparar-los i restaurar-los 				
	CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament? <ul style="list-style-type: none"> ■ Reutilitzar els mobles antics per a d'altres aplicacions (projectes de fusteria, bústies, caixes per realitzar compostatge, etc.) ■ Reutilitzar-los per a altres persones si es lliuren en bon estat. Donar-los a persones o a entitats sense ànim de lucre. La recollida d'objectes voluminosos en bon estat permet de viure a molts mitjançant una feina digna ■ Vendre'ls a botigues de segona mà ■ Portar els mobles malmesos a centres de recollida (deixalleries), on es gestionen per a ésser reciclats, o sol·licitar el servei de recollida d'objectes voluminosos als serveis municipals, abans d'abocar-los a contenidors d'objectes voluminosos. 				

Enllumenat		Bombetes	Làmpades	
Estança	Llar			
Dades generals L'enllumenat a la llar suposa una part significativa del consum energètic (l'IDAE afirma que representa una quarta part del consum elèctric domèstic total)				
	CONSELLS PER A LA COMPRA Atès que l'energia és el factor rellevant de l'impacte ambiental de l'enllumenat, la compra ambientament responsable haurà d'anar dirigida vers l'adquisició de bombetes que optimitzin l'ús de l'energia. Només les fluorcompactes disposen d'ecoetiqueta.			
	Què hem de comprar? BOMBETES FLUORCOMPACTES <ul style="list-style-type: none"> ■ Que disposin d'alguna ecoetiqueta (l'Ecoetiqueta Europea o l'Àngel Blau) ■ Duren 10 vegades més i estalvien 5 vegades més energia que les d'incandescència ■ No s'escalfen i, per tant, eviten cremades ■ Cal tenir present les equivalències de potència (una bombeta fluorcompacte de 15 W equival a una d'incandescència de 75W) ■ Tot i ser més cares, l'estalvi en el seu ús compensa la despesa econòmica inicial BOMBETES HALÒGENES <ul style="list-style-type: none"> ■ Duren el doble que les incandescents ■ Cal adquirir reguladors dels fluxos de llum, d'acord amb les nostres necessitats LÀMPADES <ul style="list-style-type: none"> ■ Fetes amb materials reciclats (de vidre, de residus agrícoles com closques d'avellana, de plàstic...) ■ Fetes amb materials reutilitzats (ampolles de vidre, antics serpentins metàl·lics, etc.) ■ Que funcionin amb energia solar Altres compres útils: <ul style="list-style-type: none"> ■ Domòtica: detectors de presència als espais comuns (vestíbul, escales, passadissos, etc.) ■ Cortines orientables o làmines antireflectants, per tal d'aprofitar el màxim de llum solar i minimitzar l'ús de la llum artificial ■ Mobles de colors clars ■ Pintures clares 			
	CONSELLS PER A L'ÚS Mitjançant l'ús adequat dels sistemes d'il·luminació, hom pot reduir significativament la factura energètica			
	Què cal fer? <ul style="list-style-type: none"> ■ Aprofitar al màxim la llum natural, col·locant estratègicament les taules de treball prop les finestres, etc. ■ Apagar o desendollar llums innecessaris ■ Adaptar la il·luminació al tipus d'activitat ■ Disposar d'un interruptor que apagui tots els llums de l'habitatge a la sortida de la llar ■ Ubicar les làmpades en el lloc adequat ■ Netejar regularment les bombetes i les làmpades, ja que la pols i la brutícia en disminueixen la claror sense que en decreixi el consum ■ Moderar l'encesa indiscriminada de l'enllumenat: freqüents enceses i apagades poden fer disminuir molt la vida útil dels llums fluorescents 			

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

BOMBETES

- Reciclatge de les bombetes foses en un centre de reciclatge proper (deixalleria), per a facilitar la gestió dels gasos existents

LÀMPADES

- Reutilitzar-les en lloc de llençar-les. Donar-les a persones o a entitats sense ànim de lucre. La recollida d'aquests elements en bon estat permet de viure a molts mitjançant una feina digna
- Vendre-les a botigues de segona mà
- Reciclatge en un centre proper (deixalleria)

Equips i instal·lacions de calefacció i d'aigua calenta

Estança

Cuina i lavabo

Dades generals

- La calefacció domèstica i la de l'aigua representen gairebé la meitat de la despesa energètica d'una casa
- Gairebé la meitat de l'energia consumida a les nostres llars surt per la finestra, per les esquerdes i per altres vies: a l'hivern com a escalfor i a l'estiu com a aire refrigerat
- Els sistemes de calefacció i d'aigua calenta més respectuosos envers el medi ambient són, per aquest ordre: solar, biomassa, gas natural, propà, butà o ciutat i elèctrica
- Una construcció ecològica basada en el principi de l'eficiència energètica arribaria a estalviar fins al 75% de l'energia que consumeix una llar convencional

CONSELLS PER A LA COMPRA

HABITATGES

- Criteris bioclimàtics, energia solar passiva
- Elements d'escalfament solar per produir calefacció o aigua calenta sanitària
- Alt aïllament de sostres, de parets, de sòls i de terrasses (pot evitar la pèrdua d'1 o 2°C de la temperatura d'una habitació i estalviar el 5% o més de la despesa de calefacció i el 15% de l'aire condicionat, segons el clima)
- Per als sistemes de distribució de la calefacció, utilitzeu elements que treballin a baixa temperatura, com el terra tèrmic
- Empleu vidres amb cambra d'aire (entre el 15 i el 20% de la calor es perd per portes i finestres)

REGULADORS D'ACLIAMATACIÓ A LA LLAR

- Adquiriu sistemes de regulació (termòstats)

CALDERES

- Que disposin del Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental o de l'Àngel Blau
- Aïlleu el dipòsit amb material especial, fent això es pot estalviar fins a un 8% d'energia
- Les calderes de gas ofereixen un major rendiment energètic que les elèctriques en termes d'energia primària
- Un augment d'un 5% en la seva eficiència significa uns estalvis anuals de 200 m³ de gas

AIRE CONDICIONAT (A/C)

- Cal estudiar les possibilitats de refrigeració natural de què disposa la llar
- L'ús de ventilador pot ser suficient per a refrescar un espai
- Ús d'una bomba de calor reversible (calor a l'hivern i fred a l'estiu), com a sistema d'A/C
- Ús de boques d'aireació autoregulables: algunes d'elles protegeixen dels sorolls exteriors

CONSELLS PER A L'ÚS

Com cal utilitzar els habitatges, els reguladors, les calderes, l'aire condicionat, etc.?

HABITATGES

- Si és possible, cal deixar entrar el sol durant l'hivern a la llar
- A l'estiu cal tancar les finestres de dia o obrir-les de nit, quan fa més fresca
- No obriu les finestres si teniu la calefacció engegada, 5 o 10 minuts són suficients per airejar una habitació
- Una ventilació eficaç evita els riscos d'humitat i assegura una bona qualitat de l'aire
- S'ha d'evitar obstruir els radiadors amb mobles o cortines

REGULADORS DE L'ACLIAMATACIÓ

- Tanqueu els radiadors que no s'usen
- Cada dos mesos desaigüeu 2 litres, aproximadament, obrint l'aixeta que hi ha sota el termòstat. Així evitau l'acumulació de sediments i millorareu l'eficàcia de l'aparell
- Dins d'una habitació, la temperatura ha de ser d'uns 19-20°C. Per a cada grau que es baixa la temperatura s'estalvia entre un 6 i un 9% d'energia
- Adapteu la temperatura de l'habitació a la seva activitat: per a un dormitori l'ideal és 17-18°C, i per a una sala d'estar, 19-20°C

AIGUA CALENTA A LA LLAR

- Utilitzeu-la només quan sigui necessari (no la deixeu córrer inútilment)
- Rentar amb aigua freda també és eficaç. En tot cas, no obriu i tanqueu gaires vegades l'aixeta de l'aigua calenta: esbandiu les cassoles una vegada

CALDERES

- Reguleu la temperatura del termòstat d'escalfador d'aigua a 55-60°C: és suficient per controlar els bacteris que viuen als escalfadors i per estalviar energia
- Cal efectuar un manteniment regular de la caldera: feu revisar cada dos anys les calderes de gas (això en pot fer augmentar l'eficàcia fins al 5% i disminuir la contaminació)
- Assegureu-ne un bon manteniment: netegeu la brutícia de les espites, el sediment de la caldera, el sutge de la cambra de combustió i ajusteu i calibreu els termòstats

SISTEMES D'AIRE CONDICIONAT (A/C)

- L'equip d'A/C ha d'estar instal·lat a una part ombrejada de l'edifici
- Cal que tingui els filtres nets, d'acord amb les instruccions de l'aparell
- No exigiu gaire fred a l'aparell d'A/C en el moment d'engegar-lo: no refredarà l'habitació més ràpidament, sinó que simplement gastarà més energia
- Quan faci calor, poseu-lo en marxa abans que l'edifici s'escalfi

Altres actuacions

- Contracteu un servei postvenda eficient per tal d'allargar la vida útil dels equips
- Realitzeu una auditoria energètica per identificar pèrdues de calor a la llar
- Amb l'ús de roba adequada a cada època de l'any podeu reduir les necessitats de calefacció o d'aire condicionat
- És preferible cuinar amb el menjar trossejat, això en permetrà una cocció més ràpida i de forma més homogènia

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Ceduï els aparells (calderes, aire condicionat) que funcionin correctament i que siguin aprofitables a entitats sense ànim de lucre, en lloc de llençar-los
- Els aparells que no es puguin cedir a aquestes entitats o a tendes de segona mà cal dipositar-los en una deixalleria perquè es gestionin correctament com a residu (mitjançant la reutilització o el reciclatge d'alguns dels seus components)

Pintures i vernissos

Estança

Llar

Dades generals

Cal anar amb cura amb l'ús i la gestió final d'aquests productes, ja que poden contenir elements tòxics i perillosos

CONSELLS PER A LA COMPRA

Què hem de comprar?

- Pintures amb l'Ecoetiqueta Europea o amb la d'Aenor Medio Ambiente (l'Ecoetiqueta Europea, per exemple, assegura la reducció de la quantitat de pigment blanc i garanteix una cobertura suficient, l'ús de pigments fabricats amb processos més ecològics, l'ús de dissolvents que alliberen menor quantitat de vapors (COVs i hidrocarburs aromàtics volàtils) i un poder de recobriment de com a mínim 7 litres per m², i certifica que no contenen metalls pesants o carcinògens, ni substàncies tòxiques
- Pintures sense metalls pesants ni components perillosos
- Pintures o vernissos a l'aigua o amb pigments naturals
- Pintures amb base de làtex, no pas la derivada de petroli

CONSELLS PER A L'ÚS

- Tanqueu amb cura els recipients de pintura: així evitau emissions i abocaments incontrolats

Com cal utilitzar-los?

- A causa de la gran diversitat de productes i d'aplicacions, cal seguir amb molta atenció les instruccions d'ús

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Deixeu que la pintura a base de làtex s'evapori a l'aire lliure i llenceu-ne les restes sòlides a les escombraries
- Netegeu els pinzells de forma segura; no els renteu sobre el terra, ja que la pintura suposa un perill per a l'aigua subterrània. Esbandiu els pinzells a l'aigüera: els residus aniran a una depuradora
- Reutilitzeu les restes de pintura donant-les o intercanviant-les: algú altre se'n pot aprofitar, i així reduireu la producció de residus
- Porteu la pintura sobrant a una deixalleria

Flux d'aigua a la llar	Aixetes	Ruixadors de dutxa	Cisternes WC	Dispositius economitadors
-------------------------------	---------	--------------------	--------------	----------------------------------

Estança

Cuina i lavabo

Dades generals

- Una persona consumeix a Barcelona una mitjana d'uns 140 litres d'aigua per dia
- Un terç del consum s'esmerça a la cambra de bany
- Les dutxes consumeixen fins el 30% del total de l'aigua domèstica: una família de 4 persones emprà uns 170 litres cada dia a la dutxa
- Una aixeta amb un dispositiu de baix consum redueix la despesa d'aigua fins a la meitat o més; i amb l'estalvi del consum d'aigua calenta s'amortitza en un any el dispositiu si l'escalfador es de gas natural, i en sis mesos si l'escalfador és elèctric

CONSELLS PER A LA COMPRA - Què hem de comprar?

AIXETES I DUTXES

- Equips amb el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental (l'ecoetiqueta catalana, única per a aquests equips)
- Adaptadors per als equips instal·lats de dispositius d'estalvi d'aigua, com ara mecanismes limitadors de cabal i filtres airejadors
- Amb dispositius termoreguladors (donen la temperatura adequada ràpidament)

CISTERNES

- Cisternes que disposin d'ecoetiqueta (l'ecoetiqueta catalana i l'alemanya, l'Àngel Blau, són les úniques per a aquest producte)
- Cisternes de 6 litres amb dispositius de flux interromput o de doble descàrrega (3 o 6 litres, en funció de les necessitats)
- Cisternes d'ultra baix consum d'aigua, consumeixen menys de 2 litres d'aigua en fer servir aigua a pressió

Altres compres útils:

- Equips recuperadors d'aigua de pluja i de la dutxa per a cisternes
- Piques realitzades amb material reciclat o amb el tradicional ceràmic que minimitzen la quantitat de material i faciliten un multiús (contenen aigua i fan de suport dels estris de bany)

CONSELLS PER A L'ÚS - Com s'han d'usar les aixetes, les dutxes i les cisternes?

AIXETES

- Tanqueu-les bé quan no les feu servir (10 gotes d'aigua per minut malbaraten 2000 litres d'aigua a l'any)
- Arregleu les aixetes o les cisternes que gotegin (una fuga gota a gota pot deixar escapar uns 4 litres per hora)
- Tanqueu l'aixeta mentre us renteu les dents o us afaiteu (3 minuts d'escolament d'aigua equivalen a 12 ampolles d'aigua d'un litre i mig)
- Mulleu i esbandiu el raspall amb el mínim consum.

DUTXA

- Dutxar-se és millor que banyar-se (una dutxa consumeix 50-80 litres; una banyera, entre 150 i 300)
- No és higiènicament recomanable dutxar-se més d'un cop al dia
- Utilitzeu sabó neutre i aigua tèbia

CISTERNES

- Manipuleu el dipòsit convencional col·locant-hi un objecte o manipuleu la boia per a disminuir el volum disponible (això pot reduir-ne el consum fins a un 40%)
- Empreu sistemes que aprofitin l'aigua de la pluja o de la dutxa (equips adaptats)

Altres consells útils

- Poseu el tap i ompliu l'aigüera mentre renteu els plats (utilitzareu menys de 20 litres)
- Ompliu la pica mentre us afaiteu, fareu servir només 5 litres (afaitar-se amb l'aixeta oberta malgasta de 30 a 50 litres a cada afaitada)

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Porteu a reciclar metalls d'aixetes i de dutxes als drapaires de barri
- Porteu les cisternes i les piques de materials ceràmics en la seva etapa de final de cicle de vida a una deixalleria perquè les reciclin

Electrodomèstics

Rentadores

Estança

Cuina

Dades generals

- Les rentadores gasten al voltant del 14% de l'aigua de la casa; a cada rentada es consumeixen uns 100 litres d'aigua
- Les noves rentadores, més eficients, gasten al voltant d'uns 50-60 litres per rentat
- La majoria de l'energia, fins al 90%, s'utilitza per escalfar l'aigua (1-2 kWh). Al nostre país la bugada setmanal d'una família de 4 persones consumeix uns 10 kWh. Hi ha rentadores que utilitzen directament aigua escalfada externament de forma més eficient
- Els equips de baix consum energètic estalvien entre un 40 i un 70% d'energia. Les màquines que separen diferents funcions (remull, rentat, etc.) n'optimitzen el consum
- L'ús de sensors intel·ligents ajusten la dosificació d'aigua i de detergent en funció de la brutícia i del tipus de teixit

CONSELLS PER A LA COMPRA - Què hem de comprar?

- Aparells catalogats com a A, A, A (eficiència energètica, eficiència de rentat i eficiència de centrifugat)
- Escolliu una rentadora de baix consum (65 litres/rentada i 1,035 kWh com a màxim, segons la normativa europea)

Altres compres útils:

- És ambientalment aconsellable reemplaçar els aparells vells ineficients per altres de nous
- Les assecadores elèctriques, com a complement de les rentadores, són innecessàries en moltes zones del nostre país

CONSELLS PER A L'ÚS - Com cal usar la rentadora?

PROGRAMACIÓ

- És recomanable carregar la rentadora totalment (el consum elèctric és pràcticament el mateix tant si és buida com si és plena)
- Utilitzeu programes econòmics
- Centrifugueu el menys possible
- Utilitzeu programes de mitja càrrega: reduïxen el consum d'aigua i de detergents, tot i que no reduïxen el d'energia
- No supereu la càrrega màxima de roba, ja que llavors el rentat no és eficient
- Utilitzeu programes més llargs a baixa temperatura (un cicle a 30-40°C consumeix 3 vegades menys energia que un a 90°C)
- No pre-renteu la roba poc bruta

MANTENIMENT

- Netegeu el filtre regularment (seguiu les instruccions detallades per a la neteja de la rentadora i dels filtres)
- Tingueu un manual per a petites avaries

RECURSOS

- Respecteu les dosis de detergent recomanades
- Dosifiqueu el detergent en funció de la duresa de l'aigua, de la quantitat de roba i de la brutícia, i seguiu les instruccions de l'envàs del detergent
- Dissolgueu el detergent en pols abans d'aplicar-lo a la rentadora
- Disposeu de dues preses d'aigua (calenta i freda) per tal de connectar l'aigua calenta a l'escalfador. Les rentadores que escalfen l'aigua elles mateixes consumeixen fins a dues vegades més energia que si la rentadora està connectada a un escalfador independent (sobretot si l'escalfador és de gas)

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Informeu-vos a la botiga sobre com s'han de gestionar els residus de l'emalatge i dipositeu els emalatges en contenidors de recollida selectiva
- En lloc de portar-lo a una deixalleria, si l'aparell funciona lliureu-lo a botigues de segona mà o bé a institucions o a persones amb dificultats econòmiques
- Recicleu la rentadora portant-la a una deixalleria o a un punt verd per a l'aprofitament dels materials valuosos. Abans de desfer-vos de l'aparell vell inutilitzeu-lo tallant-ne els cables i desmuntant-ne les tanques de la porta per evitar que els nens, jugant, puguin quedar-hi atrapats

Electrodomèstics

Rentavaixelles

Estança

Cuina

Dades generals

- La major part de l'energia que es consumeix en un rentavaixelles s'inverteix en escalfar l'aigua
- L'ús de rentavaixelles consumeix bastant menys detergent que rentar a mà la mateixa quantitat de vaixelles
- Cada vegada que es fa un rentat s'usen entre 20 i 40 litres d'aigua

CONSELLS PER A LA COMPRA

Què hem de comprar?

- Aparells catalogats com a A, A, A (eficiència energètica, eficiència de rentat, eficiència d'assecat), ja que estalvien aigua i energia
- Aparells de baix consum d'aigua (menys de 20 litres, 1,85 litres per cobert i per rentat, sense pre-rentat)
- Aparells que originin baixa contaminació acústica (nivell de so entre 50 i 65 decibels)

Altres compres útils:

- Aparells dissenyats per al reciclatge (fàcilment desmuntables, que tinguin identificats els plàstics utilitzats en aquelles peces amb un pes superior a 50 gr)
- Aparells dissenyats per a un ús més respectuós: amb prevenció d'abús de detergents o amb programes d'estalvi energètic

CONSELLS PER A L'ÚS - Com cal usar el rentavaixelles?

PREVENCIÓ

- Renteu a mà la vaixelles gran (sovint l'aparell no la neteja prou bé)
- Eviteu esbandir la vaixelles abans de col·locar-la dins l'aparell (és una despesa inútil d'aigua)
- Feu servir l'aparell només quan estigui ple (cada rentada consumeix entre 20 i 40 litres)
- Utilitzeu detergents concentrats per tal de reduir la generació d'envasos

ÚS

- Utilitzeu programes de baix consum (curt o "eco") per les peces poc brutes (es pot estalviar fins a un 40% respecte a programes llargs)
- Intenteu evitar l'assecatge (és suficient deixar la porta de l'aparell oberta uns instants per a un assecatge a l'aire lliure)
- Respecteu les dosis de detergent recomanat
- Netegeu regularment els filtres
- No deixeu l'aparell en marxa un cop acabat el cicle

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Informeu-vos a la botiga sobre com s'han de gestionar els residus de l'embalatge
- Dipositeu els embalatges als contenidors de recollida selectiva
- En lloc de portar l'aparell a una deixalleria, si funciona el podeu lliurar a botigues de segona mà o bé a institucions o a persones amb dificultats econòmiques
- Recicleu el rentavaixelles portant-lo a una deixalleria o a un punt verd per a l'aprofitament dels materials valuosos

Electrodomèstics

Frigorífic

Estança

Cuina

Dades generals, qualitatives i quantitatives

És un dels electrodomèstics que consumeix més energia en una llar, pot arribar a suposar un terç del consum total.

CONSELLS PER A LA COMPRA

L'energia és el factor més rellevant del seu l'impacte ambiental. Per a una compra responsable, es recomana adquirir aparells amb els quals es pugui assolir la màxima eficiència energètica.

A l'etiqueta del fabricant, en què ens hem de fixar?

- **Consum d'energia:** el nivell de consum ve donat per una lletra, de la "A" a la "G" (la "A" representa el consum més baix)
- **Capacitat:** cal escollir el volum d'acord amb les necessitats familiars; normalment s'aconseja entre 100 i 125 litres per persona

Altres consideracions:

- Aïllament i escumes amb el mínim efecte sobre la capa d'ozó
- Baix nivell de soroll
- Ventiladors i bombetes de baix consum

CONSELLS PER A L'ÚS

Actuacions dirigides vers l'estalvi energètic.

Com s'ha d'utilitzar la nevera?

- Cal que les portes tanquin correctament
- S'ha de limitar el temps d'obertura (així pot estalviar-se fins a un 5% d'energia)
- Ajusteu el termòstat entre 3 i 5°C (la disminució d'1 grau implica un augment del consum d'entre un 6 i un 8%)
- No guardeu aliments calents al frigorífic
- Descongeleu el frigorífic regularment (sempre que no sigui de tecnologia No-frost): un gruix de gel de 5 mm fa que el consum augmenti un 30%
- No col·loqueu la nevera prop d'una font de calor
- Separeu-la de la paret la distància recomanada pel fabricant (la distància mínima haurà de ser d'uns 5 cm)
- No obstaculitzeu la ventilació de la reixeta del darrera de la nevera: cal mantenir-la neta, sense pols

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Un bon manteniment de la nevera incidirà en la seva durabilitat i disminuirà el ritme de generació de residus per reemplaçament de la nevera

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

MANTENIMENT I MINIMITZACIÓ DE RESIDUS

- S'hi ha d'efectuar un manteniment periòdic i assegurar-se que hi ha un servei de postvenda eficient per tal d'allargar la vida útil d'aquest equip
- Cal promoure la reutilització de la nevera antiga: doneu-la a persones necessitades o a entitats sense ànim de lucre o veneu-la a botigues de segona mà.

GESTIÓ FINAL

- Gestió com a residu: la nevera és un residu voluminós; porteu-la a la deixalleria o contacteu amb els serveis municipals

Productes de neteja per a la llar

Estança | Cuina i lavabo

Dades generals

- Els problemes ambientals lligats a la neteja són la càrrega ecotoxicològica de les aigües residuals per clor (llexiu) i per altres substàncies agressives, la generació d'envasos de substàncies perilloses i possibles efectes sobre la salut
- Els productes agressius com el llexiu, el sulfumant i els desgreixants generen despreniment de vapors que afecten els ulls i les vies respiratòries; en contacte amb la pell causen irritacions i cremades, i com a residus són perjudicials per al medi ambient

CONSELLS PER A LA COMPRA

Què hem de comprar?

- No us refieu dels productes amb olors penetrants
- Sistemes substitutius dels esprais
- Ambientadors naturals mitjançant fragàncies de flors i de plantes aromàtiques
- Detergents basats en oli vegetal natural (que és fàcilment biodegradable).
No són recomanables els fosfats, els complexants com el NTA o l'EDTA (alternatives al fosfat), els blanquejants òptics, els colorants o perfums sintètics o els blanquejants de clor

DETERGENTS

- Que disposin d'alguna ecoetiqueta
- Fets amb ingredients naturals: el vinagre és un bon descalcificador i el suc de llimona és un excel·lent llustrador de metalls
- Sabó natural en comptes de detergents forts
- Biodegradables
- Baixos en fosfats o, millor encara, sense fosfats (en general, els detergents líquids no en duen)
- Sense productes perillosos, cancerígens ni compostos que afectin la capa d'ozó o que excedeixin els límits de COVs
- Sense compostos irritants
- Utilitzeu productes per rentar la roba basats en àcids grassos naturals, llimona, oli i aigua

NETEJAVIDRES

- Amb etanol

LLEVATAQUES

- Amb dissolvents amb alcohol o acetona

- Sense dissolvents clorats

DESEMBUSSADORS

- Millor mecànics que químics

DESINFECTANTS

- Substituiu productes problemàtics per d'altres ambientalment més correctes, com l'àcid acètic o cítric i les essències de pi i d'eucaliptus)
- Sense CFC, metanol ni altres productes perillosos

CONSELLS PER A L'ÚS - Com s'han d'utilitzar?

Reduïu consum

- Modereu l'ús de productes de neteja
- Empreu poca quantitat de detergent (per exemple, utilitzant sistemes de dosificació)
- És millor airejar la casa que utilitzar un ambientador
- Per aromatitzar, és preferible col·locar en un recipient flors seques, pètals o espècies
- Utilitzeu la menor quantitat possible d'ambientadors per a la cisterna del WC i de desinfectants per al WC, ja que són productes molt agressius

Utilitzeu productes naturals

- Fregueu amb aigua i llimona, vinagre, bòrax o bicarbonat
- Utilitzeu aigua bullint, bicarbonat o vinagre per a desembussar
- Utilitzeu una part de llimona i dues d'oli d'oliva per a la neteja dels mobles
- En aigua blana, el sabó en pols neteja igual de bé. Si, en canvi, l'aigua és dura es pot emprar una combinació de sabó en pols i sosa (carbonat de sodi)

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- No llenceu dissolvents al WC o al lavabo
- Porteu aquests residus a les deixalleries
- En el cas dels envasos, si no han contingut cap producte tòxic i/o perillós, dipositeu-los en un contenidor de recollida selectiva d'envasos

Ofimàtica familiar

Estança Espai d'estudi

Dades generals

Un ordinador, independentment del que s'estigui fent, necessita 150 W (només el monitor ja funciona amb la meitat d'energia). Els ordinadors millors utilitzen una quarta part de l'energia que empen els més ineficients. Els discs durs de fa 5 anys consumeixen entre 5 i 10 vegades més energia que els moderns.

CONSELLS PER A LA COMPRA

En els equips d'ofimàtica familiar i de suport per a la impressió, l'energia i els materials emprats en els equips són els elements més significatius ambientalment.

Què hem de comprar?

ORDINADORS

Materials

- Pantalla amb la làmpada sense CD
- Acumuladors, en lloc de piles, sense metalls pesants
- Materials reciclats i reciclables a les parts plàstiques de pes superior a 25 grams

Energia

- Que tinguin un baix consum energètic
- Que tinguin sistemes automàtics d'estalvi energètic

FAXOS, IMPRESSORES I FOTOCOPIADORES

- Equips multifuncionals (faxos, impressores fotocopiadores, escàners) que redueixen l'ús de recursos
- Producte-servei, adquisició per mitjà de leasing (inclou el retorn de l'aparell un cop esgotat)
- Que permetin l'ús de paper reciclat
- Que no utilitzin papers tèrmics
- Fotocopiadores que emetin nivells d'emissió d'ozó baixos

Altres aspectes

- Que facin poc soroll

CONSELLS PER A L'ÚS - Com cal emprar-los?

- Utilitzeu software que deixi l'ordinador en situació d'espera (és a dir, de poc consum energètic) o en altres modes de suspensió de menor consum
- Adapteu o amplieu les funcions de l'ordinador en lloc de canviar-lo

CONSELLS PER A GESTIONAR ELS RESIDUS

Què cal fer per a disminuir la generació de residus i per a gestionar-los correctament?

- Els aparells amb correcte funcionament i aprofitables que no utilitzeu, doneu-los a entitats sense ànim de lucre o bé veneu-los a tendes de segona mà
- Els equips malmesos o obsolets cal portar-los a la deixalleria, on seran gestionats correctament i lliurats a empreses que en reciclin o en reutilitzin algunes parts

5 Per saber-ne més

Els ecoproductes existeixen: base de dades d'ecoproductes a la llar

El Centre de Recursos Barcelona Sostenible posarà a la vostra disposició informació sobre exemples concrets d'ecoproductes europeus d'ús domèstic, com a resultat de la recerca duta a terme pel grup d'investigadors en Ecodisseny d'ELISAVA i de l'ICTA de la UAB.

Centre de Recursos Barcelona Sostenible
www.bcn.es/agenda21/crbs

Aquesta base de dades us informarà sobre els ecoproductes en funció de diferents criteris de la vostra demanda:

- la millora ambiental que voleu assolir (reducció del consum, ús d'energies renovables, ús de materials reciclats, ús de materials de baix impacte ambiental, reciclatge, productes multifuncionals, etc.)
- l'estança de la llar on s'ubica aquest producte (cuina, lavabo, dormitori, jardí, etc.)
- l'activitat lligada a l'ús d'aquest producte (alimentació, comunicació, descans i lleure, higiene i salut, indumentària, treball i altres)
- la tipologia de producte (electrodomèstics, parament de la llar, il·luminació, mobiliari, revestiment de parets, paviment, etc.)

A la figura podeu veure un exemple del tipus d'informació, en aquest cas d'un ecofrigorífic, que trobareu al Centre de Recursos Sostenibles de l'Ajuntament de Barcelona.

Els tipus d'ecoproductes dels quals podreu trobar exemples en aquesta base de dades són:

Productes per a l'estalvi d'aigua (aixetes, cisternes WC, ruixadors de dutxa i dispositius economitadors)
Paper higiènic i de cuina
Bosses d'escombraries biodegradables
Pintures i vernissos
Detergents per a la neteja de la llar
Paviment (parquet i llosetes amb material reciclat)
Material d'oficina (paper, carpetes, arxivadors, llibretes, etc.)
Mobles d'interior
Compostadors
Làmpades
Mobiliari de jardí
Vidres de finestres
Parament per a la llar
Electrodomèstics (frigorífics, congeladors, rentadores i rentavaixelles)
Bombetes eficients

Publicacions

- Adell, A.; Ezquerria, J.; Maluquer, J., i Schaefer, B. *L'aigua i la ciutat*. Guies d'educació ambiental núm. 7. Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2002.
- CEPA (Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius). *Propostes senzilles per reduir els residus*. Guies d'educació ambiental núm. 4. Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2000.
- Viñuales, V.; Fernández, M., i González, E. *Uso eficiente del agua*. Zaragoza, Fundación Ecología y Desarrollo, 2001.
- Ortega, S., i Romano, D. *Guía de ahorro y reciclaje de papel en oficinas*. Zaragoza, Fundación Ecología y Desarrollo, 2001.
- Serrano, C. *El etiquetado ecológico*. Madrid, Ministerio de Medio Ambiente, 1995.
- Pibernat, O.; Manzini, E.; Rieradevall, J.; Folch, R.; Margalef, R.; Capella, J., i Larrea, Q. *Homo Ecologicus per una cultura de la sostenibilitat*. Barcelona, KRTU Generalitat de Catalunya, 1996.
- Rovira, J. Ll., i Casado, I. *Guia de l'Edificació Sostenible*. Barcelona, Institut Ildelfons Cerdà, 1998.
- Weizsäcker, E. U.; Lovins, L. H., i Lovin, A. B. *FACTOR 4: Informe del Club de Roma*. Barcelona, Círculo de Lectores (Galaxia Gutenberg), 1997.
- Rieradevall, J., i Vinyets, J. *Ecodisseny i ecoproductes*. Barcelona, Editorial Rubes, 1999.
- *Consells bàsics per protegir la natura des de la nostra llar*. Barcelona, Winterthur, 2000.
- Elkington, J., i Hailes, J. *La guía del consumidor verde*. Barcelona, Editor Antoni Bosch, 1990.
- Greenpeace. *Guia verda d'estalvi d'energia a Barcelona*. Barcelona, Ed. Ajuntament de Barcelona, 1993.
- ICAEN. *Consells pràctics per estalviar energia i aigua a la llar*. Barcelona, Ed. Generalitat de Catalunya, 1993.
- Ajuntament de Calvià. *Manual de Ahorro de Agua*. Santa Ponça-Calvià, 2000.
- The Earth Works Group. *50 cosas sencillas que tu pots fer per a salvar la terra*. Barcelona, Ed. La Caixa, 1992.

www ecoproductes a la llar

- http://www.gencat.net/mediamb/cqa_i.htm
Web de la Direcció General de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya amb informació sobre les ecoetiquetes, incloent-hi els productes que disposen de l'ecoetiqueta catalana i de l'europea.
- <http://junres.gencat.net/CCR/productes/productes.stm>
Web del Centre Català del Reciclatge amb una llista de productes fets a partir de materials reciclats i amb recursos al voltant del reciclatge i de la fabricació amb materials reciclats.
- <http://www.o2france.com/ecodesign>
Explicació de què és l'ecodisseny, quin procés i estratègies es poden seguir per a reduir els impactes ambientals dels productes, etc.
- <http://www.ecomarket.net>
Ecomarket International, plataforma europea per a productes i serveis verds. Ofereix informació sobre centenars de productes d'àmbits molt diversos, des de la llar fins al lloc de treball.
- <http://www.sodepau.org/>
Xarxa de consum solidari.
- <http://tbe.mit.edu/gallery/>
Web mantingut per l'Institut de Tecnologia de Massachusetts (MIT) amb una mostra de més de 100 béns i serveis ambientalment preferibles.
- <http://europa.eu.int/en/comm/dg11/ecolabel/index.htm>
Web del Sistema d'Informació Europeu de l'Ecoetiqueta.
- <http://www.museuartsdecoratives.bcn.es>
Informació sobre disseny al Museu d'Arts Decoratives de Barcelona.
- <http://www.gencat.es/aca/cat/principal>
Web de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Glossari

Acidificació. Disminució del pH del medi a conseqüència de les emissions de substàncies àcides, com els compostos de sofre o el nitrogen.

Canvi climàtic. Escalfament addicional de la superfície de la Terra i de la seva atmosfera, provocat per l'augment de les concentracions de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera. Aquests gasos procedeixen, principalment, de l'ús de combustibles fòssils.

Deixalleria / Punt verd. Instal·lació que permet de fer una recollida selectiva d'aquelles fraccions dels residus de la llar per a les quals no hi ha un sistema de recollida domiciliaria o uns contenidors específics al carrer.

Desenvolupament sostenible. Desenvolupament que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures per a satisfer llurs necessitats.

Ecoetiqueta. Etiqueta homologada per un organisme oficial que identifica un producte que té un baix impacte ambiental segons uns criteris prèviament establerts.

Energies renovables. Fonts d'energia que, a diferència dels combustibles fòssils, no esgoten el capital natural, com són per exemple l'aprofitament del vent, del sol, de l'aigua i de la biomassa.

Impacte ambiental. Alteració de les característiques inicials del medi ambient provocada per un projecte, un producte, una obra o una activitat.

Insostenibles. Sistemes de producció i de consum que no són compatibles amb el respecte vers el medi ambient i amb l'explotació racional dels recursos.

Minimització. Conjunt de mesures aplicades en els processos de producció, de comercialització, de transport i d'ús que tenen com a objectiu disminuir la quantitat i la perillositat de les emissions generades.

Producció neta / Tecnologies netes. Aplicació continuada d'una estratègia integrada de prevenció ambiental als processos, als productes i als serveis, amb l'objectiu de reduir riscos per als éssers humans i per al medi ambient, d'incrementar la competitivitat de l'empresa i de garantir-ne la viabilitat econòmica.

Reciclatge. Opció de valorització que implica la transformació dels residus perquè tornin a ser útils per a la seva funció inicial o per a d'altres finalitats, mitjançant un procés de producció, incloent-hi el compostatge i la biometanització, però no pas la recuperació d'energia.

Recollida selectiva. Sistema de recollida diferenciada de materials orgànics fermentables i de materials reciclables, així com qualsevol altre sistema de recollida diferenciada que permeti la separació dels materials valoritzables continguts en els residus.

Residu. Material que es genera com a conseqüència no desitjada de qualsevol activitat humana.

Reutilització. És l'opció d'utilitzar un residu com a producte en la forma original per al mateix ús o per a d'altres usos.

Institucions

Ajuntament de Barcelona

Telèfon d'informació: 010
www.bcn.es/agenda21
www.bcn.es/mediambient

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

Nil Fabra, 20 baixos
08012 Barcelona
Telèfons: 93 237 47 43 / 93 237 38 04

Oficina Municipal d'Informació al Consumidor

Ferran, 34
08002 Barcelona
Telèfon: 93 402 00 00

Entitat Metropolitana del Medi Ambient / Agència Metropolitana de Residus

Carrer 62, núm 16-18, Edifici B
Zona Franca
08040 Barcelona
Telèfon: 93 223 51 51

Centre de Recerca i Informació en Consum

Ausiàs March, 16, 3r 2a
08010 Barcelona
Telèfon: 93 412 75 94

Associació Catalana d'Amics de l'Aigua

Secretari Coloma, 108, 5è 3a
08024 Barcelona

Recerca Ecodisseny Elisava (UPF)

Ample, 11-13
08002 Barcelona
Telèfon: 93 317 47 15

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (UAB)

Edifici C, Campus de la UAB
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), Barcelona
Telèfon: 93 581 29 74

Centre Català del Reciclatge, Junta de Residus

Dr. Roux, 80
08017 Barcelona
Telèfon: 93 567 33 00

Museu de les Arts Decoratives, Ajuntament de Barcelona

Diagonal, 686
08034 Barcelona
Telèfon: 93 280 50 24

Departament de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya

Diagonal, 523-525
08029 Barcelona
Telèfon: 93 444 50 00

PUNTS VERDS DE BARCELONA

- Punt Verd de Collserola
C/ Collserola, 2 (Sortida 6 Ronda de Dalt)
Telèfon: 989 30 26 49
- Punt Verd de la Vila Olímpica
Av. del Litoral, s/n
Telèfon: 908 79 43 74
- Punt Verd de Montjuïc
C/ del Foc, 56 (cantonada amb Cobalt)
- Punt Verd de la Vall d'Hebron
Av. de l'Estatut de Catalunya/Camí de Can Travi
- Punt Verd de les Corts-Pedralbes
Av. Esplugues/Gran Capità
- Punt Verd de Vallbona
C/ Castelladrall, 14
- Punt Verd de Sant Andreu
C/ Caracas, 46 (entre Potosí i Tucumàn)

Edita

© Ajuntament de Barcelona
Sector de Manteniment i Serveis
Direcció d'Educació Ambiental

Continguts i redacció

Joan Rieradevall, Xavier Domènech,
Llorenç Milà, Cristina Gazulla, Alba Bala
(Escola ELISAVA-UPF i Institut de Ciència
i Tecnologia Ambientals-UAB)

Coordinació

Txema Castiella i Lucas M. Martínez

Disseny gràfic

clic traç, sccl

Imprès es paper 100% reciclat

Per a més informació

Centre de Recursos Barcelona Sostenible
C. Nil i Fabra, 20
08012 Barcelona
Tel. 93 237 47 43
recursos@mail.bcn.es
www.bcn.es/agenda21

[A G E N D A 2 1 B C N]
EL TEU COMPROMÍS AMB EL PLANETA

Objectiu 5.8
Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat

**Reduir el consum de materials
i potenciar l'ús de productes
ambientalment més correctes.**

